

Posouzení klimatu Základní školy a mateřská školy Družec, okres Kladno

Se ZŠ a MŠ Družec, paní ředitelkou Mgr. Simonou Staňkovou, pedagogy školy, dětmi a rodiči spolupracuji pravidelně od roku 2018. Paní ředitelky si velice vážím, protože je skvělým a erudovaným odborníkem, nejen v managementu školy, pedagogice, ale i v primární prevence rizikového chování, kdy sama má s velice dobrými výsledky vystudované specializační čtyřsemestrální studium v této oblasti. Díky její erudovanosti a citlivosti k potřebám dětí a pedagogů škola funguje, jak má a celkové klima školy je velice pozitivní, vstřícné a podnětné.

Jelikož pracuji s žáky, pedagogy i rodiči, jsem schopná posoudit jednotlivé oblasti klimatu školy ve všech rovinách.

Klima učitelského sboru

S paní učitelkami se setkávám jak na jednotlivých akreditovaných seminářích pro pedagogický sbor ZŠ i MŠ, tak i v on-line synchronních webinářích, kdy řešíme rozvoj psychosociálních dovedností, problematiku pedagogické podpory a uspokojování potřeb dětí, motivaci, práci s heterogenní skupinou a mnoho dalších profesních dovedností pedagoga. Zároveň vidím paní učitelky i při práci se třídou při jednotlivých preventivních aktivitách a vnímám jejich vysoký zájem o každé dítě a hledání cest pomoci jednotlivcům při následných rozborech.

Z hlediska pozorování a intenzivní práce s pedagogy v rámci jednotlivých psychosociálních dovedností mohu charakterizovat tyto znaky pedagogického sboru ZŠ a MŠ Družec:

PhDr. Mgr. Eva Burdová, MBA
Rožmitálská 238
Příbram VI- Březové Hory
IČ: 61649490

Pro zjišťování a posuzování klimatu škol se běžně volí standardizovaný evaluační nástroj Cesta ke kvalitě B1-16 Klima učitelského sboru, tento evaluační nástroj jsem částečně modifikovala a převedla z evaluačního dotazníku na charakteristiky, jež mohou být specifikovány pozorováním nezávislého pozorovatele v rámci longitudinálního přístupu v průběhu let 2018-2023.

KUS (Klima učitelského sboru) vychází pojetím i konstrukcí ze zahraničního měření klimatu učitelského sboru OCDQ-RS. Obě charakteristiky pracují s obdobnými dimenzemi klimatu.

1. podpora sboru vedením školy (P) – tato část se zabývá tím, zda vedení školy poskytuje konstruktivní kritiku zaměřenou na blaho školy a učitelů, zadává smysluplné úkoly; motivuje učitele, samo jde svým přístupem a vlastní prací příkladem. Akceptovány jsou jak požadavky fungování školy, tak sociální potřeby učitelů. Z komunikace s paní učitelkami v rámci společných aktivit vnímám výraznou podporu vedení, učitelky si své paní ředitelky váží, mají k ní důvěru, nebojí se požádat o pomoc a podporu, přijdou si i pro radu a svému vedení důvěřují. Setkala jsem se i s tím, že s důvěrou přišly o radu i v soukromých záležitostech.

2. pevnost vedení školy (D) – tato část specifikuje vedení a řízení školy s tím, zda vedení školy má kontrolu nad prací učitelů, formuluje jasné požadavky, používá kritéria hodnocení; řízení školy drží pevně v rukou, plánuje reálné vize a má přehled o dění ve škole; práce školy je směřována ke společnému cíli. Zde opět mohu specifikovat, že pedagožky své vedení ctí, vize školy znají a sdílí. Paní ředitelku vnímají jako autoritu, přestože se s ní dokážou i zasmát, ona má rozhodující slovo ve prospěch školy s přirozeným respektem bez potřeby vysoké míry direktivity. Pravidelná hospitační činnost není vnímána jako kontrola, ale jako podpora práce jednotlivých učitelek. Nastavené požadavky vnímají paní učitelky jako smysluplné a vše je jim vždy řádně vysvětlováno.

3. angažovanost učitelů (A) – tato část vnímá, zda jsou učitelé iniciativní, hrdí na svou školu, respektují své kolegy a aktivně s nimi spolupracují. Učitelky zde na škole jsou ochotny

naplňovat společnou vizi školy. Úsilí kolegyň na této škole směřuje k podpoře a úspěchu žáků, preferovány jsou přátelské vazby k dětem a vytváření atmosféry důvěry, paní učitelky dělají spoustu aktivit nad rámec svých povinností, hledají cesty, jak žákům prospět, svou školu vnímají jako „svou“ a už samo o sobě hovoří i to, že jsou ochotny ve prospěch svých žáků „ukořistit“ čas se svou rodinou a účastnit se akreditovaného semináře k motivaci svých žáků v neděli.

4. přátelské vztahy ve sboru (V) – V tomto pedagogickém sboru vnímám spolupráci, soudržnost, vztahy mezi kolegy hodnotím jako pevné a přátelské, případné nesrovnalosti umějí řešit věcně a s nadhledem; učitelky se osobně znají, důvěřují si, nemají problém se v rámci seminářů vyjadřovat i k osobním věcem samy před sebou navzájem, mezi sebou pozitivně hodnotí ochotu navzájem si pomáhat; běžné jsou mezi některými přátelské kontakty i mimo pracoviště; ve sboru panuje vzájemná důvěra a respekt ke kolegům. Nové kolegyně dokážou nadchnout a vtáhnout mezi sebe. Pozitivní atmosféra pedagogického školy je až příjemně nakažlivá. Přijetí je vždy velice milé.

Na podkladě těchto charakteristik hodnotím klima učitelského sboru jako velice pozitivní, nadstandardně příznivé a homogenní s vysokou mírou podpory a angažovanosti ve prospěch dětí a žáků

Klima jednotlivých tříd

Klima jednotlivých tříd mohu dobře posoudit opět na podkladě pravidelného kontaktu s dětmi a žáky a na podkladě práce s žáky i na rozvoji pozitivního klimatu školní třídy a školy při jednotlivých preventivních aktivitách.

To, že paní ředitelce na celkovém klimatu školy, spolupráci mezi žáky a jejich pěkných vztazích navzájem velice záleží, lze doložit i fakturami z proběhlých preventivních aktivit, které byly v převážné míře zaměřeny na klima a spolupráci. Namátkou volím jen názvy několika

posledních programů- Jsem součástí třídního kolektivu, Já jako vzor pro druhé, Pozitivní začlenění v kolektivu apod. Paní ředitelka jako jedna z prvních v rámci covidu myslela i na psychický stav dětí zavřených doma a nejen, že ona sama pro ně dělala spoustu věcí, ale oslovila i mě s nápadem dělat pro ně Posilování psychické odolnosti on-line, kdy jsem si s dětmi vytvářela batoh štěstí, komunikovaly jsme společně o strastech, starostech i radostech, které doma zažívají a po dětech jsme si společně povídali i s rodiči. Toto velice oceňuji. Paní ředitelka o dětech přemýšlela i v covidu ve všech dimenzích a oblastech a opět svůj entuziasmus a zapálení pro školu plně rozvinula v jejich prospěch.

Induktivně na základě rozhovorů se žáky v rámci reflexí aktivit a prožitků na komunitním kruhu mohou popisovat tyto charakteristiky kolektivů dané školy:

1. Spokojenost ve třídě - vztah žáků ke své třídě je převážně pozitivní, hezky jim jde na ostatních hledat pozitiva i to v čem jsou spolužáci dobří. Děti se nebojí zeptat a i mezi sebou se dokáží podpořit, pomocí intenzivní práce paní učitelek jsou schopni přijímat i žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a nijak tyto žáky nevyčleňují.

2. Konflikty mezi žáky – pokud vyvstanou v aktivitě drobné konflikty, což je u dětí normální, dokážou je pomocí pedagoga nebo pomocí mě citlivě řešit a dojít ke konsenzu. Zásadní konflikt při mých aktivitách nenastal.

3. Soutěživost ve třídě – ve třídách se konkurenční vztahy objevují pomálu a míra snah po vyniknutí nad ostatními není standardem. Hvězdy třídy jsou přijímané pozitivně, je vidět, že se skupinovou dynamikou je ve třídách pozitivně pracováno. Vedení třídy některými jedinci není vnímáno jako negativní záležitost, přirozená autorita často vede skupinu k cíli.

I slabší žáci při vedení ke společné práci vykazují schopnost spolupráce se skupinou. Žáci po pochvale celé třídy jsou schopni společně zažívat úspěch a radost z dobře odvedené aktivity.

4. **Soudržnost třídy** – ve třídách se intenzivně pracuje na posilování pospolitosti dané třídy a míry spolupracujícího chování formou společných aktivit, rozvíjené emoční inteligence jednotlivých dětí, popisu pocitů a emocí a začleňování všech při společných komunikačních aktivitách. Pokud se dětem zdůrazňuje, že je důležité se navzájem podpořit, jsou toho schopni.

Komunikační klima školy se jeví jako velice dobré. Což souvisí i s benefitem malé školy, kde se všichni pedagogové a děti znají a dokážou si vycházet vstříc všem potřebám. Děti nemají problém s tolerancí k ostatním spolužákům, jsou vedeny učitelkami hledat se spíše pozitiva. Podklad pro rozvoj dobrých sociálně psychologických aspektů daného klimatu školy je v pedagogích, ale i rodičích daných dětí, děti velice dobře přemýšlí, po druhém programu již jsou schopny verbalizovat své pocity, je zde otevřené prosociální vnímání. Pokud se objeví negativní chování, děti jsou schopné pozitivním skupinovým tlakem působit na zlepšení situace pod dobrým vedením svých pedagogů hledat v kolektivu místo i pro žáky, kteří nemají zažitá pravidla, limity a hranice ze svých domovů a teprve se je v kolektivu učí.

Ve třídách byla vždy po celou dobu programů dobrá, radostná a uvolněná atmosféra.

Jako silný faktor pozitivního klimatu školy vnímám tyto charakteristiky:

- Podporují emoční inteligenci (specifikují pocity, vnímají druhé)
- Všechny třídy mají nastavena pozitivní pravidla pro třídu
- Jsou nastaveny společné rituály
- Paní učitelky nešetří pochvalou a pozitivně motivují celý kolektiv, vkládají dětem sebenaplňující předpoklad, že to zvládnou, že to půjde

Spolupráce s rodičovskou veřejností

Na škole pozitivně oceňuji i to, že pravidelně pořádá tzv. Rodičovské kavárny, na které zve odborníky s mnoha tématy, která jsou rodičům nápomocná při výchově jejich dětí. Sama jsem se účastnila mnoha rodičovských kaváren jako lektor odborník.

Vše je vždy připraveno v příjemném prostředí podkroví školy, paní učitelky, paní vychovatelky, včetně paní ředitelky, napečou a připraví občerstvení, aby se zde rodiče cítili co nejlépe. Přijít mohou všichni rodiče a všichni jsou zváni. Většinou přichází ti, co mají o své děti velký zájem a hledají cesty, jak své děti, co nejlépe podpořit. V Družci je vždy plnou. Při rodičovských kavárnách zde vládne pozitivní atmosféra vzájemného sdílení a rodiče se v rámci přednášky obracejí nejen na lektora, ale často i na své paní učitelky, které zde s nimi vždy všechny sedí a vstřícně rodičům na cokoli odpovídají.

Závěr

Danou školu pravidelně navštěvuji v rámci mnoha aktivit od roku 2018 dosud a jako nestranný pozorovatel s více než třicetiletou zkušeností z mnoha škola a diagnostik mnoha školních tříd mohu popsat, že klima dané školy je nadstandardní. Celkové sociální klima vnímám jako supportivní a pozitivní všem, kteří se zde chtějí rozvíjet a společně s ostatními sdílet cestu za poznáním. Na paní ředitelce je vidět vysoká oddanost své práci i škole, je vidět, že umí podpořit děti i pedagogy své školy a uvědomuje si, že spokojený člověk, který má o danou oblast své práce zájem, dosahuje podstatně lepších výsledků a efektivita jeho výkonů je výrazně vyšší. Motivovat své podřízené k tomu, aby sami chtěli vytvářet příjemné prostředí, spolupracovali mezi sebou navzájem, chovali se k sobě slušně a ohleduplně a dokázali dosahovat výborných výsledků v týmu považují za největší a nejtěžší úkol každého ředitele.

V Příbrami 6.3.2023

PhDr. Mgr. Eva Burdová, MBA

PhDr. Mgr. Eva Burdová, MBA
Rožmitálská 238
Příbram VI- Březové Hory
IČ: 61649490